

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНО ЖУРИ
за защита на дисертация на проф. д-р **Ивайла Недялкова
Панчева-Кадрева** - Факултет по химия и фармация,
Софийски университет "Св. Кл. Охридски"

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р **Огнян Иванов Петров**

Софийски университет "Св. Кл. Охридски",
Факултет по химия и фармация

Относно: Дисертационен труд за придобиване на научна степен "Доктор на науките" по професионално направление 4.2 Химически науки и научна специалност "Аналитична химия", на тема *„Метални комплекси на карбоксилните полиетери монензин и салиномицин: структура, свойства и биологична активност“*

I. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на електронен носител е в съответствие със ЗРАСРБ, правилника за неговото прилагане и препоръчителните критерии на ФХФ, относно процедурата за присъждане на научната степен „Доктор на науките“.

Докторантът е приложил дисертационен труд, автореферат на български и английски език, списък с публикации и справка за съответствие с националните минималните изисквания. В допълнение е приложен и доклад за сходство, при анализа на който се вижда, че процентите не надхвърлят допустимите.

За участие в процедурата са представени 27 научни труда в пълен текст, от които 21 статии в реферирани и индексирани списания и 4 глави от колективни монографии. Публикациите не са използвани за придобиване на ОНС „доктор“. По публикациите, свързани с дисертационния труд, са забелязани общо 204 независими цитирания (122 от тях — в базата данни Scopus). За участие в настоящата процедура са представени 63 цитирания.

Кратки биографични данни

През 1992 г Ивайла Панчева се дипломира във Факултет по химия и фармация на СУ "Св. Кл. Охридски", като магистър по неорганична и аналитична химия. През 2001 г придобива ОНС „Доктор“ (ВАК). В периода 2011-2020 г е заемала длъжността „Доцент“, а от 2020 г досега заема длъжността „Професор“. От 2011 до 2019 г е била заместник-декан на ФХФ на СУ „Св. Кл. Охридски“. Специализирала е в Япония, Унгария и Испания и още множество по-кратки визити в чуждестранни университети.

II. Актуалност на тематиката, познаване на проблема и целесъобразност на поставените цели и задачи

Дисертационният труд на проф. Панчева е посветен на актуални в научен и практически аспект проблеми, свързани с борбата с инфекциозните заболявания и лекарствената резистентност, прилагайки интердисциплинарни подходи. Основните акценти са върху дизайна на нови химиотерапевтици, активни спрямо патогенни микроорганизми, в това число и резистентни към настоящия арсенал лекарства.

Основна цел на представения дисертационен труд е изясняване на спецификата на комплексообразователните процеси с участието на полиетерните йонофорни антибиотици монензин и салиномицин. Изследване на структурата и свойствата на получените комплекси. Поставените задачи са ясно формулирани и могат да се обобщят както следва: 1) получаване, изолиране и структурно охарактеризиране на координационни съединения с метални йони в различна степен на окисление; 2) изследване на системите „метален йон – йонофор“ в разтвор; 3) оценка на биологичните свойства на комплексите и сравнение на данните с тези за некоординираните лиганди.

III. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е структуриран стандартно и включва въведение, литературен обзор, цели, материали и методи, резултати и дискусия, изводи, приноси, цитирана литература и приложения. Написан е на 155 страници, от които 41 стр. приложения. Илюстриран е с 31 таблици и 59 фигури. Списъкът на използваната литература включва 178 източника.

Литературният обзор включва обща характеристика на полиетерните йонофорни антибиотици. Специално внимание е отделено на антибиотиците монензин и салиномицин като моновалентни полиетерни йонофори, тяхното приложение и химичните им модификации.

В раздела „Материали и методи“ прецизно са описани реактивите, консумативите, микроорганизмите и клетъчните култури за химичните и биологичните експерименталните процедури. Дадена е информация за огромния набор инструментални методи и апарати използвани за структурните изследвания.

Прави добро впечатление, че авторефератът е представен в пълно съответствие с дисертационния труд. Оформен е прецизно и много добре отразява в резюме проведените изследвания и получените резултати.

Оценявам високо постигнатите от проф. Панчева резултати, описани в дисертацията. Изолирани и структурно охарактеризирани са 32 нови неутрални „класически“ и 7 „некласически“ комплекси на природните полиетерни йонофори монензин и салиномицин. С кръгов дихроизъм и теоретични модели е изследвана способността на монензин и салиномицин за комплексообразуване в разтвор. Изследвано е как

включването на метален йон в състава на координационните съединения се отразява върху биологичната активност и са получени обещаващи данни за приложението им.

IV. Заключение

Представеният от проф. д-р Ивайла Панчева дисертационен труд и свързаните с него публикации напълно отговаря по обем, качество и постигнати научни приноси на изискванията на ЗРАСРБ и правилника за неговото приложение. Справката за трудовете на проф. Панчева за съответствие с националните минимални изисквания за придобиване на НС „Доктор на науките“ показва, че тя надхвърля показателите в група Г и Д, определени в препоръчителните критерии на СУ за професионално направление 4.2. „Химически науки“.

Въз основа на гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено в дисертационен труд. Предлагам на почитаемото Научно жури да присъди научната степен „Доктор на науките“ на проф. д-р Ивайла Недялкова Панчева-Кадрева в област на висше образование 4 „Природни науки“, професионално направление 4.2. „Химически науки“ и научна специалност „Аналитична химия“.

09.01.2024 г
София

.....
проф. д-р Огнян Петров